

Uunga:

Peqqinnissamut Naalakkersuisoqarfik

Nuuk 31. januar 2025

IMAK-imiit “Imigassaq aalakoornartulik pillugu ukiunut arlalinnut politikikkissamut inassuteqaatinut” tusarniaanermut atatillugu akissut.

Inassuteqaatinut immikkoortunut agguarneqarsimasut ilaannut isumaqataavugut ilaannullu isumaqataanata.

Isumaqatiginartorujussuuvog nunatsinni inuttut atukkatigut kingornuttaqatsaassutaasup pitsaanngitsup (Sociale arv) annikilliseriarnissaa aammalu imigassamik atueriaasitta ileqqorissaarnermik aallaaveqalernissaa qanillisikkusunnarluni. Meeqqat siunissagut pillugit pitsaasumik iliuuseqarnertut taaneqarsinnaasutut isigaarput.

Politikkip pitsaasumik kingunerisinnaasaasa ilagaat ilinniartitsisunut sullivimmi avatangiisinut sunniutissai, tassa imigassartorsimanerup kinguneranik angerlarsimaffimmi ajornartorsiutaasut ikilinerisigut inassuteqaataasut ilaat piviusunngussappata atuartunut sinaakkutinik toqqisisimanerunermillu patajaannerusunik pilersitsiviusinnaammat.

Isumaqarpugut meeqqat atuarfii ataatsimoorfiginerini imigassartorfiunngereersut taamaattorli inuusuttut ilinniarsiisa imigassartorfiunnginnissaat meeqqanut inuusuttunullu pitsaasumik avatangiiseqarluni ilikkariartorfeqarnissaannut ileqquliussat peqqinnartut pitsaasumik kinguneqarumaartut.

Minnerunngitsumillu ilaqutariinnut siusissukkut pinaveersaartitsineq aqutigalugu tapersersuinerup aammalu ilaqutariinnut iliuuseqarfiginnillunilu siunersuinikkut pineqartunut ikioqqulersitsinerup atuartut atuarfimmi ilorrisimaarnerat nukittorsassavaat ilinniartitsisullu ulluinnarni unamminnertuutaat ikilisissinnaallugit.

Illua`tungaaniilli suliniutaasut sukangasut, soorlu pisisinnaasut ukiuisa qaffanneqarneri pisiniarfiusinnaasullu killilersorneqarneri inuiaqatigiinnuguani nunaqqatigiinniluunniit akerliuniarneq pilersissinnaavaat, tamannalu ilinniartitsisut toqqaannanngikkaluartumik atuartunut angajoqqaanullu attaveqarnerannut sunnuteqarsinnaalluni. Killilersuilerup kingunerisaanik aanngajaarniutinik allanik ujartuilerneq pinngitsoorani pisussaavoq; ersissutigisinnaavarpullu ikiaroomartoq sakkortunerusoq ulorianarlunartoq pissarsiarineqarnerulernissaa.

Taakkua taasatta saniatigut meeqqat atuarfianni sunngiffimmilu aqqissuussani suliniutit siunnersuutaasut imigassartaqanngitsunut tunngasut ilinniartitsisut suliaasa

annertunerulernerannik nassataqarsinnaavoq, tassami ilinniartitsisut ataqatigiissaagassanut sammisassallu ingerlannissaannut akuutinneqalernerat ulluinnarni atuartitsinissaannut sunniuteqarnerlussinnaammata – keermiaasit suliassat ilinniartitsisunut tutsitassaq, pissanngatigiinnarsinnaavarpullu suussanersoq.

Naggataatigullu akinik qaffaanerit ilaqutariit aningaasaqarnerannut sunniuteqartussat inuuniarnermut unammillernartitsilersussat atuarfiillu iliuuseqarfiginiagassa at sunniuteqanngitsoorsinnaanngillat.

Takorusunnerugaluarpaput nukit ajornartorsiutit atuullutillu pioreersut iluarsiniarnerannut atorneqarpata aammalu aningaasaliissutit amerlanerit kommunini inunnik isumaginnittoqarfinnut atuarfinnullu tutsinneqarpata Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmik allisaaginnartoqarani.

Kisianni, innersuussutigineqartut piviusunngortinniarneqavissappata isumaqarpugut peqqissaarullugu ingerlaavartumik nalilersuisoqartariaqartoq aallullugulu minnerunngitsumillu imigassamut politikkissap ilinniartitsisut sulinerannut sunniuteqassanersoq aammalu meeqqat atugaannut qanoq sunniuteqassanersoq.

Uani allaaserisami imigassaq inunnut ulorianartutut isiginiarsarineqarpoq aammalu soorlu isiginneriaaseq illuinnaasiorluni. Inuk peqqissoq, nammiussusilik inuummarissullu imigassaq qanoq aqussallugu naluneq ajorpaa, taamaattumik una politikkissaq inuk peqqissoq namminiussulik inuummarissorlu aallaavigineqartariaqarpoq. Inuiaqatigiinni anguniartussaavarput inuk nammineerluni inuunermik peqqissumik inuummaarissuseqarluni aallussisinnaasoq, pisortanit aqunneqartuunngitsoq pisinnaatitaaffinillu killilersuganngitsoq.

Taamaammat uggoraarput inuit namminneq kiffaanngissuseqarlutik "imminut aqussinnaalernissaannik" aammalu inuit imminnut tatigalutik timiminnik aqutsisinnaalernissaannik ingerlariaaseqarneq illuatungilerniarneqartoq. Soorlu inuit tatiginagit aqunneqartariaqartutut inissisimatinniarneqarlutik.

Suliniuteqarfigisassat aamma inassuteqaatit (5): Immikkoortut (Pkt.) isummerfigisat akineqarput.

1. Imigassamik alakoornartortalimmik kisermaassineq pisortanit pigineqartoq eqquassinissamik inassuteqaat isumaqatiginngilarput. Inuit toqqorteratik pisiniarsinnaanerat kissaatigineruarput.
2. Kommunini tamani suliassaqarfimmik ilisimasalinnik akuersissutinik tunniussinissamik aalajangiisartunik pilersitsisoqarnissaanik siunnersuut isumaqatigaarput, taanna aaqqissuussineq atorneqassappat aalajangiisarnermut tunngavilersuutit ersarillutillu malinnaaffigineqarsinnaasusariaqarput (Gennemsigthed).
3. Imigassamik aalakoornartortalimmik tuniniaanermut aamma sassaalliinermut piffissat killilerneqarnissaannut siunnersuut isumaqatiginngilarput. Taamatut iliuuseqarnerup kingunerisinnaavaa angerlarsimaffinnut nangikkiaanerp annertuseqqinnissaa aammalu ulluinnarni atuartoqarnerata nalaani imigassamik atunerulernissaq ilimagisinnaallutigu.
4. 21-nik ukioqaleraanni aatsaat pisisinnaalernissaq imerniartarfinnullu isersinnaalernissaq isumaqatigalugulu isumaqatiginngilarput. Isumaqarpugut nunani allani soorlu USA-mi 21-nik ukioqarlutik ammaanneqartarnerat iluaqutaanngitsoq. Isumaqarpugut nunatsinni inuit nassaartussaqaartut imigassamik killilersuineq sakkortusippat. Ikiaroornartoq allallu aanngajaarniutit suli imigassamik ulorianarnerit atugaalissapput.

5. Piseqqusaarutini inerteqquteqalernissamik inassuteqaat isumaqatigaarput.
6. Xx
7. Xx
8. Xx
9. Siusissukkut ilaqutariinnut iliuuseqarnissaq isumaqatigaarput aammalu meerartaartussanut malinnaasarneq minnerunngitsumillu ukiuni siullerni pingasuni meerartaartunut malinnaanissaq.
10. Xx
11. Xx
12. Isumaqatigaarput
13. Isumaqatigaarput
14. Isumaqatiginngilluinnarparput! Meeqqat atuarfianut ilinniartitsisunullu tunniussiinnarnissaq isumaqatiginngilarput. Naammi angajoqqaat? Angajoqqaat oqaaseqartartuinik pilersitsisoqartariaqarpoq. Saniatigullu angajoqqaat ikorfartugassaappata inunnik sullissisut aqqaasariaqarput.
15. Isumaqatigaarput
16. Isumaqatigalugulu eqqarsarnartoqartippara.

Ilaqutariit imaluunniit inuit ataasiakkaat ikiorserneqarnissaminut periarfissinneqarniartarannut aqqut ullumikkut sivisuallaartarpoq. Meeqqat atuarfiannit aammalu meeqquerivinnit sakkortusisamik nalunaarusiortarnerit pimoorullugit kommunini suliarineqartariaqarput. Ullumikkut ilinniartitsisut oqariartorfigineqartarput sakkortusisamik nalunaaruteqartarnerat annertuallaartoq amerlavallaartullu.

Suleriuseq naleqqussartariaqarpoq, ullumikkut meeqqanut inuusuttunullu inatsit nunatsinnut naleqqutinngitsoq atorineqarpoq, allaffissornerujussuarmiippoq iliuuseqarnerlu amigaataavoq.

Kommunini Inunnik isumaginnittoqarfup kisermaassilluni suliassanut inunnut ataasiakkaanut tunngasunut aalajangiisinnaassuseqarnera aaqqiivigineqartariaqarpoq. Pisoartat susassaqtullu akimorlugit suleqatigiissitat (Politiit, Peqqinnissaqarfik, Isumaginnittoqarfik atuarfik il. il.) inunnik nukissaqarluartunik inuttallit aaliangiisinnaassusaat tatigalugit pineqartariaqarput inassutaallu atorluarneqarnerullutik.

Inuiaqatigiinni nukiit siammasinnerusumik atorsinnaanissaat pikkoriffiginerusariaqarparput. Meeqqat atuarfiat isassaaq inuiaqatigiinni suliassat oqimaassinnaasut tamaasa meeqqat atuarfiannut inississorneqartuarpata aammalu atuartsissutitut inatsisitigut piumasaqaataasunut samminniinniaraluarnermut suliniuteerarpasuit suliniutillu allat tatisimannereertigisut qaavatigut suli ilaartorneqarnerat ilikkassanut sunniuteqaqqissapput.

Isumaqarpugut inunnik aqutserusunneq annertuallaartoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Elna Heilmann', with a long horizontal flourish extending to the right.

IMAK-ip siulittaasua Elna Heilmann